

Kopja Informali ta' Sentenza

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tat-30 ta' Jannar, 2006

Citazzjoni Numru. 1000/2002

Frankie u Sonja konjugi Zerafa.

-vs-

Olga Avramov, Donald Felice, Tabib Ewelini tal-Gvern.

Il-Qorti;

Rat l-att tac-citazzjoni pprezentata fl-4 ta' Settembru, 2002 li permezz taghha l-atturi ppremettew:

Illi fit-12 ta' Gunju, l-attrici Sonja Zerafa dahlet gewwa l-Sptar San Luqa gewwa l-Gynaecological Ward biex twelled b'operazzjoni cesarja.

Illi l-attrici Sonja Zerafa iffirmit il-consent form biex taghti l-kunsens taghha biex jigu maqtugha l-“fallopian tubes” taghha, u dan sabiex ma jkollhiex aktar tfal.

Illi l-operazzjoni medika giet maghmula mis-Senior Registrar Olga Avramov, li tahdem taht is-supervizjoni ta' l-konsulent mediku Donald Felice.

Illi susegwentement l-attrici Sonja Zerafa skopriet illi hija regghet harget tqila u dana wara li l-allegata operazzjoni kienet saret.

Illi l-attrici Sonja Zerafa ser ikollha terga' tghaddi mill-esperjenza trawmatika ta' operazzjoni cesarja, kif ukoll ser ikollha tghaddi mill-perikolu mediku ta' zewg operazzjonijiet cesarji f'zmien qasir.

Illi inltre l-atturi ser ikollhom problemi serji finanzjarji, u dan peress illi l-familja Zerafa tiddependi fuq l-introjtu finanzjarju ta' l-attur Frankie Zerafa li liema introjtu huwa ekwivalenti ghall-paga minima nazzjonali.

Ghalhekk jitolbu lil din l-Onorabbli Qorti ghaliex m'ghandhiex;

1. Tikkundanna l-konvenut jew min minnhom responsabbli ghad-danni u dan minhabba traskuragni, negligenza u non-osservenza tar-regolamenti;
2. Tillikwida l-ammont tad-danni sofferti mill-atturi okkorendo bl-opera ta' periti nominandi;
3. Tikkundanna lill-konvenut jew min minnhom sabiex ihallas dik is-somma hekk likwidata.

Bl-ispejjez, inkluzi dawk ta' l-protest gudizzjarju tal-24 ta' Lulju 2002, bl-imghax, u l-konvenuti gja ingunti in subizzjoni.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-atturi mahlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenuti pprezentata fis-7 ta' Novembru, 2002 li permezz taghha l-konvenuti eccepixxew;

1. Illi preliminarjament il-konvenuti ma humiex legittimi kontraditturi stante li hadd minnhom ma kien involut fil-procedura medika fuq l-attrici fid-data minna indikata.

2. Illi subordinament u minghajr pregudizzju ghal premess l-attur Frankie Zerafa ma ghandu l-ebda locus standi f'dawn il-proceduri stante li s-servizz mediku nghata lil Sonja Zerafa unikament.

3. Illi subordinament u minghajr pregudizzju ghal premess fi kwalunkwe kaz it-Tabib Principali tal-Gvern ma jirrispondix ghal danni stante li fil-konfront tieghu lanqas biss ma hija allegata culpa in eligendo.

4. Illi subordinament u minghajr pregudizzju ghal premess, fi kwalunkwe kaz, Dottor Donald Felice ma kienx involut fit-trattament mediku u kirurgiku ta' l-attrici stante li ma hiex il-prassi illi 'Senior Registrar' bhal ma hija Olga Avramov ikun sorveljat waqt il-qadi ta' dmirijietu.

Salv eccezzjonijiet ohra.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenuti mahlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat il-verbal tas-seduta ta' l-24 ta' Ottubru, 2005 li permezz tieghu l-kawza thalliet ghas-sentenza fuq l-ewwel talba attrici.

Rat l-atti processwali.

Rat in nota ta' l-osservazzjonijiet tal-partijiet

Ikkunsidrat;

Illi l-isfond ta' din il-kawza huwa wiehed insolitu ghaliex l-atturi qed jitolbu danni fil-konfront tal-konvenuti wara li *nonostante* intervent li sar mill-konvenuta Avramov konsistenti fil-qtugh tat-tubi ta' riproduzzjoni tal-attrici, din ta' l-ahhar xorta harget tqila ftit xhur wara.

Qabel xejn huwa car illi l-unika konvenuta li tista' tirrispondi ghat-talba hija l-konvenuta Olga Avramov stante li kienet hi li ghamlet l-intervent in kwistjoni u l-konvenut Felice u t-Tabib Principali tal-Gvern ma kellhomx ghalfejn jigu citati. Dan ghaliex Dottor Felice kien il-konsulent fil-kaz izda ma kellu ebda sehem dirett fl-intervent u ghalhekk l-allegazzjonijiet tal-atturi ma jistghux jigu ndirizzati lejha fil-waqt li fil-konfront tat-tabib Ewlieni tal-Gvern ma saret ebda allegazzjoni.

Minhabba li l-ligi taghna ma taghtix definizzjoni preciza, bhal legislazzjonijiet ohra, tal-grad ta' responsabbilita' li ghandu jigi ezercitat minn tabib bhala tali, il-Qrati taghna dejjem imxew fuq ir-regoli generali tal-Kodici Civili u adottawhom skond ic-cirkostanzi. B'dan il-mod il-Qrati taghna kkonkudew illi *l-ligi tissoggetta l-ezercizzju tal-professjoni ghall-grad tar-responsabilita' li wiehed jistenna minn min jipprepara ruhu u ppresenta ruhu biex jagixxi f'dik il-professjoni partikolari.* (Josephine Borg et vs Dr. Anthony Fiorini deciza minn din il-Qorti fit-18 ta' Lulju, 1994).

F'din is-sentenza l-Qorti ghamlet riferenza wiesgha ghas-sentenza moghtija fl-1955 mill-Qorti tal-Appell fil-kawza Victor Savona noe vs Dr Peter Asphar illi qalet li l-Artikolu 1074 tal-Kodici Civili (kif kien dak iz-zmien) jstabilixxi l-principju li kull persuna ghandha tirrispondi ghall-hsara li tigi bi htija taghha u l-Artikolu 1075 jiddisponi li jitqies fi htija kull min bl-ghemil tieghu ma juzax il-prudenza, id-diligenza u l-attenzjoni ta' *bonus paterfamilias izda f'difett ta' disposizzjoni espressa fil-ligi minhabba nuqqas ta' prudenza, diligenza u attenjoni fi grad akbar.*

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-Qorti ccitat ukoll is-sentenza tal-Qorti tal-Appell ta' l-1921 fl-ismijet Calafato vs Grech illi qalet;

La colpa e' un ipotesi giuridica e generica finche sta nelle disposizioni della legge o sui trattati di scienza giuridica, ma deve assumere una forma materiale e specifica quando si imputa ad altri come cagione di danni sofferti e risarcibili.

L-awtur Giorgi (Delle Obbligazioni Vol V paragrafu 155) kiteb;

Non puo' nnoverarsi fra le colpe 'errore professionali, quello cioe' che dipende dall' incertezza e dall' imperfezione dell' arte, non da negligenza o incapacita' di chi la esercita. ... E' scusabile soltanto quella fallibilita' che e' conseguenza inevitabile della imperfezione delle scienze o delle arti.

Il-Qorti f'din il-kawza l-ahhar imsemmija ccitat ukoll l-awtur Cogliolo (Scritti varii di Diritto Privato – Teoria delle colpe) fejn qal f'pagna 237,

Nelle professioni c'e tutto un campo insindacabile ed impunito, ed e' quello che il diritto inglese chiama errore di giudizio. Il professionista cioe' di fronte ad un caso pratico, valuta le varie circostanze e si forma un convincimento che poi i fatti successiv mostra errao – a questo errore nessuno risponde, se non e' fondato su evidenti errori di ricerca e di dottrina.

Kien hemm ukoll sentenzi fil-konfront ta' Avukati (Agius Fernandes vs Buttigieg – Qorti tal-Appell 1958) u nutara (Barbara vs Vella Vol XXVII-i-262) illi kollha jaghmlu riferenza ghall-fatt li l-izball irid ikun fi kliem l-ahhar sentenzi msemmija *manifesto da essere l'effetto di colposa ignoranza o di evidente incapacita'*.

Infatti l-konkluzjoni tal-Qorti ta' l-Appell fil-kawza Savona vs Asphar kienet illi *mid-duttina u gurisprudenza fuq iccitati ghandu jigi ritenut illi t-tabib mhux tenut ghad-danni rizultanti minn zball professjonali, ammeno che dan l-izball ma jkunx grossolan, u ammenno che l-hsara ma tistax tigi lilu addebitata minhabba nuqqas ta' prudenza, diligenza u attenzjoni ta' bonus pater familias.*

Fl-ahhar nett f'din ir-rassenja tajjed ukoll jigi citat Lord Denning illi fil-kawza Hucks vs Cole deciza fl-1968 qal hekk;

A charge of professional negligence against a medical man was serious. It stood on a different footing to a charge against the driver of a motor car. The consequences were far more serious. It affected his professional status and reputation. The burden of proof was correspondingly greater. As the charge was so grave, so should the proof be clear. With the best will in the world, things sometimes went amiss in surgical operations and treatment. A doctor was not to be held negligent simply because something went wrong. He was not liable for mischance or misadventure; or for an error of judgment. He was not liable for taking one choice out of two or for favouring one school rather than another. He was liable when he felt below the standard of a reasonably competent practitioner in his field so much that his field so much that his conduct might be deserving of censure or inexcusable.

Mill-ispjegazzjoni moghtija f'din il-kawza da parti tal-konvenuti, li ma gietx b'ebda mod kontrastata, jidher li f'dan it-tip ta' intervent jista' jirrizulta f'kazijiet verament rari illi avolja jinqatghu t-tubi l-gisem jirreagixxi b'tali manjiera illi jsewwi dan il-qtugh u l-mara tergar ssir fertili. L-atturi ghall-ewwel donnhom riedu jghidu illi l-intervent li kellu jsir ma sarx izda dan gie kontrastat mill-istess xhieda ta' Dr Felice u jekk kien hemm xi dubbju mill-hekk imsejjah

Kopja Informali ta' Sentenza

histological report, dan jaghmilha cara li l-intervent sar u li t-tubi nqatghu. Anke d-

deposizzjoni ta' Dr Formosa illi gie konsultat mill-atturi wara dak li gara, tindika li l-intervent tal-qtugh sar.

Ghalhekk l-uniku kaz fejn l-atturi jistghu jirnexxu fl-azzjoni taghhom hija jekk issir prova ta' negligenza da parti tal-kirurgu - u dan irid jigi ipprovat skond id-dettami tal-gurisprudenza citata. Huwa facli wiehed jasal ghal konkuzjoni li dan ma sarx. Wiehed jissimpatizza mal-attrici li kellha tkun hi l-*one in a million* kif qalet il-konvenuta, li tohrog tqila nonostante l-intervent izda ghal dan ma ghandhom jirrispondu l-konvenuti.

L-uniku nuqqas li jidher illi sar kien li hadd ma jidher informa lill-atturi b'dan l-hekk imsejjah periklu. Biss wiehed ma jistax jipponta subghajh lejn xi hadd mill-konvenuti dwar dan. Apparti dan kif sewwa ndikaw il-konvenuti fin-nota taghhom anke hawn wiehed irid jistabillixxi negligenza fil-grad imsemmi u f'kaz li jista' jigri daqstant rarament ikun ingust illi professjonista jigi kkundannat jekk ma jinformat lill-klijent b'din l-eventwalita' remota.

Il-Qorti ghalhekk tilqa' l-eccezzjonijiet tal-konvenuti u tichad l-ewwel it-talbiet attrici. Ghalhekk in vista ta' dan tichad ukoll it-talbiet l-ohra. L-ispejjes, stante n-novita' tal-kaz ikunu bla taxxa bejn il-partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----